

nót ella eitt búur, sum teir kalla tað. Í hesum búrinum goyma teir fiskin, sum teir fáa í botngørnunum.

Royal Greenland hevur so ein brunnbat, sum í veruleikanum er eitt fyrrverandi norskt nótaskip, sum fer til búrið efti fiskinum. Í fyrstu royndunum var toskurin hovaður umborð, men nú verður hann pumpaður umborð, livandi, í tangar við sjógvi.

Á veg í tangarnar verður toskurin skildur, so tað smáa verður sorterað frá. Tað vil siga undirmálararnir, sum er toskur minni enn 45 centimetrar, verður sleptur aftur, livandi.

Tá ið fiskurin er komin umborð á brunnbatin verður hann førður til lands, har hann verður fluttur upp í eitt kar, sum stendur á bryggjuni í Manitsog. Har verður hann so standandi til hann er avstressaður og flakavirkið er til reiðar at hagreiða fisjkin.

Tað tekur undir tveir tímar frá tí fiskurin verður dripin og blóðgaður inni á virkinum, til hann kemur út sum flak og verður pakkaður.

-Eitt sum er ómetaliga gott fyri, at vir kunnu fáa so góðan kvalitet er, at uppá hendan mátan stýrir virkið gongdini, so besti kvaliteturin fæst, sigur Andrias Lava Olsen.

Hann sigur, at serliga parturin við at gera nótirnar ella búðrini at goyma fiskin í, er nakað, sum er gjørt í samstarvi við trolvikið Vónina. Royndirnar við hesum eru gjørdar í Føroyum saman við Vónini.

Svøлта fiskin

Ein avgerandi partur í allari tilgongdini er at fáa so góðan kvalitet í hendan toskin sum til ber.

Áður hevur toskurin frá jollufiskarunum verið eitt vánaligt produkt, sum er selt í blokkum til Kina til dømis. Hetta gevur sjálvandi ikki hægsta prís á marknaðinum.

Nú hevur Royal Greenland gjørt

eitt serligt dygdarmerki til hendan fiskin, sum nevnist Nuutaq. Merkið skal bera boð um, at hetta er fiskur við sera høgari góðsku.

-Fyri at fáa fiskin góðan og hvítan er neyðugt, at hann verður hagreiddur væl og hóvliga. Hann skal ikki stressast og vit mugu tryggja, at sjálvur fiskurin ikki er vatnutur, sum hann var, men at hann er fastur í kjøtinum, sigur Andrias Lava Joensen.

Fyri at hetta skal lata seg gera, so er neyðugt at svøлта fiskin áðrenn hann verður tikin. Tí er tað, at hann verður goymdur í búrum. Har kann fiskurin ganga í upp til eina trýggjar mánaðir uttan at fáa nakað at eta.

-Vit goyma hann einar fyra vikur vanliga, men í hesa tíðina fær hann onga føði, sigur Andrias Lava Olsen.

Toskur er av slíkum slag, at hann ger livrini stóra og livir so av henni í tíðarskeiðum, tá ið ongin matur er. Meðan hann svøltar, so gerst fiskurin fastari í kjøtinum, samstundis sum hann verður sera hvítur.

Betri prís

At gera tað uppá hendan mátan hevur víst seg at geva ein sera góða góðsku. Fiskurin er feskur og hann verður víðgjørður beinanvegin, áðrenn rigor mortis – ella deyðstívheitin – er komin í fiskin.

Hetta gevur eitt vakurt flak, sum er hvítt og fløkini eru eins. Tey verða reinskorin við hond. Harumframt luktar fiskurin serliga væl og hevur ein heldur øðrvísi smakk tí hann verður frystur áðrenn rigor mortis nakrantíð er komin í fiskin.

-Øll eru ómetaliga glað fyri hetta og tað vísir seg eisini, at Royal Greenland fær ein munandi betri prís fyri hendan toskin. Fyrir tækan hevur fingið stóra viðurkenning fyri dygdina og í einstøkum førum hevur Nuutaq-flakið fingið ein munandi

hægri prís enn toskurin úr Barentshavinum, sigur Andrias Lava Olsen.

Hann hevur verið við allatíðina í menningini av hesi skipanini. Upprunaliga var torført at fáa jollufiskararnar við uppá at arbeiða við hesum, men tá ið fyrst gongd kom á, so vildu allir við í skipanina.

Fyri jollufiskararnar lættir hesin mátin at arbeiða uppá nógv um. Jollufiskararnir sleppa undan at hag-

reiða fiskin. Hann verður goymdur til brunnbaturin kemur eftir honum og so fer hann beinleiðis á virkið.

Enn hava jollufiskararnir ikki fingið hægri prís, men nøgdinar teir nú kunnu innhandla eru munandi størri enn tær vóru. Tað vil siga, at jollufiskararnir hava eina munandi størri inntøku enn teir høvdu fyri nøkrum árum síðani.

Teir sum hava ment skipanina

halda, at hetta hevur tikið tíð, men fyrsta árið fingur teir bara 25 tons á hendan hátt, árið eftir 1000 tons, men í fjør fingur teir 5000 ígjøgnum á virkinum og í ár fer tað at nærkast 7000 tons.

-Fyri bygdina hevur hetta havt ómetaliga stóran tíðning. Her var arbeiðsloysið, men tað er tað ikki nú. Ferð er komin á í vinnuni, tí hetta, at arbeiðið er á flakavirkinum, gevur eisini arbeiði til undirveitarar av øllum slag og fólk hava meira pening millum hendurnar, sigur Andrias Lava Olsen.

Meðani tað áður var arbeiðsloysið, so er tað tað nú javnan tørvur á arbeiðsmegi, so í løtuni eru eini 15 kinesarar á flakavirkinum og hjálpa til at arbeiða.

Eini 150 fólk arbeiða á virkinum í Manitsog.

-Eg má siga, at hetta í allar mátar er ein sólskinssøga, tí tað fer at flakavirkið eisini fer at klára seg fíggjarliga. Royal Greenland er alment, so tað hevur nógv at siga, at virkini vinna pening heldur enn tey kosta. Vit eru á veg tann vegin og tað gevur lív í gerandisdegnum í bygdini, sigur Andrias Lava Olsen.

